

भुवनाभ्युदय (भुवन + अ) m. Titel eines Gedichts des Çamkuka RĀGA-TAR. 4, 704.

भुवनेश (भुवन + ईश) 1) m. Herr der Welt, N. eines Rudra, WEBER, RĀMAT. UP. 313. Vgl. भुवनाधीश u. s. w. — 2) N. pr. einer Oertlichkeit Verz. d. Oxf. H. 102, a, No. 138. SKANDA-P. (s. u. गौड 1, d). — 3) f. ई N. pr. einer Göttin Verz. d. Oxf. H. 102, b, 41. 103, a, 3. °पत्न 94, b, 9. °पा-रिज्ञात Titel einer Schrift 292, a, 37.

भुवनेशानी (भुवन + ई) f. Herrin der Welt PAÑKAR. 4, 3, 14.

भुवनेश्वर (भुवन + ई) 1) m. a) Herr der Erde, König, Fürst RĀGA-TAR. 4, 673. — b) Bein. Çiva's MBu. 14, 207. — 2) f. ई Herrin der Welt, Bein. verschiedener Göttinnen SAṆSK. K. 6, b. PAÑKAR. 3, 13, 54. Verz. d. Oxf. H. 19, a, 6. 93, b, 17. 103, b, 20. 110, a, No. 173. °कवच 94, a, 28. °म-ल्ल 93, a, 46. 103, b, 19. °पूजायत्न 93, b, 47. °पत्न 94, b, 9. °प्रयोग 18. °त-ल्ल 109, b, 11. °रक्ष्य 90, a, 38. °स्नोत्र 94, a, 28. 108, a, 27. 110, a, No. 173 (Titel einer best. Schrift). — 3) n. N. pr. eines Tempels und einer Stadt, die Çiva geheiligt sind, WILSON, Sel. Works I, 139, N. LIA. I, 187, N. °माहात्म्य MACK. Coll. I, 79.

भुवनेष्ठी (भुवने, loc. von भुवन, + 2. स्थ) adj. in der Welt oder in den Wesen befindlich AV. 2, 1, 4. 4, 1, 2. ऀच. Çr. 4, 6.

भुवनेकम् (भुवन + ओ) m. Himmelsbewohner, ein Gott MBu. 12, 8424.

भुवन्ति m. VS. 16, 19. = भुव तनेतीति भुवन्तिभूमण्डलविस्तारकः MAITREY.

भुवन्त्यु m. Herr Uçéval zu UṆĀDIS. 3, 51. die Sonne Uçéval. MED. j. 97. der Mond; Feuer MED.

भुवपति m. in Formeln neben भुवनपति u. s. w. VS. 2, 2. KĀTJ. Çr. 25, 2, 7. ÇĀṆKH. Çr. 4, 20, 1.

भुवभर्तृ m. neben भूपति nach dem Schol. so v. a. Herr des Luftgebiets भुवम् MBu. 3, 14208. 14212.

भुवमन्य (भुवम्, acc. von 2. भू. + म) adj. P. 6, 3, 68. Sch.

भुवम् UṆĀDIS. 4, 216. AV. PRĀT. 2, 52. P. 8, 2, 71. eine der sog. व्याहृ-तयः (s. u. d. W.) in dem gottesdienstlichen Ausruf भूर्भुवः स्वः; wegen der Stellung zwischen भू und स्वर् auf das zwischen Himmel und Erde liegende Luftgebiet gedeutet und zu anderen Allegorien gebraucht. Ursprünglich wohl nichts Anderes als der pl. von 2. भू. indecl. gaṇa स्वरादि zu P. 1, 1, 37. TRIK. 3, 4, 1. H. 1326. VS. 3, 5, 37. 7, 29. AIR. BR. 8, 13. ÇAT. BR. 2, 1, 2, 11. 4, 4, 1. 8, 7, 2, 5. 11, 1, 3, 3. 3, 8, 4, 6. 14, 9, 2, 7. KĀTJ. Çr. 25, 1, 6. GOBH. 4, 1, 11. ऀच. GRH. 4, 14, 1. KAUC. 3, 33. 69. 90. 91. KĀND. UP. 4, 17, 3. TAITT. UP. 1, 3, 1. M. 2, 76. HARIV. 11306. 14116. VP. 212. Verz. d. Oxf. H. 36, b, 2. 189, b, No. 433. die zweite unter den 7 aufsteigenden Welten VEDĀNTAS. (Allah.) No. 70. MĀRK. P. 101, 23. भु-वर्लोक 46, 39. BUĀG. P. 2, 3, 38. 42. PAÑKAR. 2, 2, 58. SIDDHĀNTAÇR. 3, 43. भुवम् als geistiger Sohn Brahman's gefasst HARIV. 11306. als Name des 2ten und 11ten Kalpa Verz. d. Oxf. H. 31, b, 41. 32, a, 1.

भुवपति Zusammenrückung von भुवम् (gen. von 2. भू. und पति; so v. a. प्रजापति) AV. 10, 3, 43.

भुविष्ठ (भु, loc. von 2. भू. + स्थ) adj. auf dem Erdboden stehend (nicht zu Wagon seiend) BUĀG. P. 4, 13, 17. auf der Erde weidend (Gegens. दिविष्ठ) MBu. 1, 2340.

V. Theil.

भुविस् UṆĀDIS. 2, 143. Meer Uçéval. f. Himmel H. 87.

भुविस्पृम् (भु, loc. von 2. भू. + स्पृम्) adj. den Erdboden berührend BUĀG. P. 4, 23, 29.

भुमुण्ड m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 334, a, 34.

भुमुण्डि und भुमुण्डी f. eine best. Waffe MBu. 1, 7210. 8257. 3, 643. 810. 12094. 12105. 16520. 6, 5371. 7, 6798. 8023. HARIV. 9273. 13603. R. 3, 28, 25. 6, 37, 44. 91, 18. BUĀG. P. 4, 10, 11. 6, 10, 23. 8, 10, 35. In den älteren Ausg. des MBu. und HARIV. hier und da fälschlich भुमु^० und भुमु^० geschrieben.

भुमुण्डि s. भुमुण्डि.

1. भू. भवति DHĀTUP. 1, 1. P. 2, 4, 52. VOP. 9, 23. भवतात् P. 7, 4, 35. Sch.: वभूव, वभूय red. (P. 7, 2, 64) und वभूविथ, वभूविम (BUĀG. P. 1, 11, 7). वभूव 2. pl. वभूवन्, वभूवन्, वभूवन्; वभूवन्, वभूवन् (P. 2, 4, 77. 6, 4. 88. 7, 3, 88). वभूवन्, वभूवन्, वभूवन्, वभूवन्, वभूवन्, वभूवन् (RV. 4, 94, 12). भूयामः भविष्यति, भवितास्मि, भवित्री (vgl. u. भावतरु); भूयाम्, भूया-स् 3. sg. (RV. 4, 183, 8); inf. भवितुम्, भवितोस्, भुवे; absol. भूव, भूव, °भूय, सद्भूवम् (ÇAT. BR. 4, 3, 2, 1) °भावम् (Sch. zu P. 3, 4, 61. fgg.). Die unregelmässige Imperativ-Form वैधि sind wir geneigt mit WESTERGAARD hierher zu stellen, während Śā. sie bald zu वुध्, bald zu भू zieht; der Gebrauch spricht entschieden für letzteres. RV. 4, 24, 11. 31, 9, 44, 6. 76, 4. 4, 17, 17. 22, 10. 6, 46, 4. 7, 32, 11. 25, 73, 2. 96, 2. Zu वुध् würde gehören उत वैध्यापि: 10, 83, 6; während, wenn man als ursprüngliche Lesart षपि voc. voraussetzen dürfte, mit einer Construction wie 1, 76, 4, es ebenfalls hier seine Stelle fände. med.: भवे (TAITT. ĀR. 10, 17. भवते (MUND. UP. 3, 1, 4. ÇVETĀÇV. UP. 2, 14. MBu. 13, 2947). भवामहे (HARIV. 3928), भवस्व (MBu. 3, 1581. 14413. fg. 4, 203. 8, 1665. HARIV. 3786. R. 2, 90, 12 [ed. Bomb. भवेति ह]. 3, 30, 14). भवेयाम् (MBu. 4, 1751. 13, 2881. N. 1, 27). भवेत् (MBu. 13, 28. 14, 1295). भविष्ये (MBu. 4, 411). भविष्यति (MBu. 3, 10619). भविष्येते (R. 1, 24, 17). भविष्यधम् (MBu. 3, 14394. R. 1, 29, 25); भूयिष्ठाम् BUĀG. P. 5, 19, 8 wird vom Scholiasten durch भूयाम् erklärt. pass. und impers. वभूवे und वभूवे VOP. 8, 33. 24. 6. भाविता und भविता ebend. 1) werden, entstehen, geschehen; stattfinden, dasein, sich befinden, sein: भूत देवा वज्रतर्षणु शंभुवः RV. 4, 106. 2. इयो भो नेता भवतादनु गून् 3, 23. 2. पदरे सन्निरुभवः 9, 2. उधो भव 4, 4, 5. भुवन्ति कृत्स्नः मध्ये 16, 10. स्वेन भासैत तवियो वभूवान् 1, 163, 8. यथाक्षान्यनुभूय भवन्ति 10, 18, 5. तम् घ्राणवस्त्रिधा भुवे कम् 88, 10. इन्द्रो वा इमंभूयद्वयम् TS. 6, 4, 6, 2. प्रतिवृद्धा वभूतन् AV. 4, 37, 3. 5, 3, 7. 7, 6. 1. VS. 2, 7, 3, 27. राजा भवितुम् ÇAT. BR. 5, 1, 2, 13. ईश्वरो ह श्रेयान्भवि-तोः 9, 3, 2, 3. एवं त्रीणि पृथिव्यानि भवन्ति ÇĀṆKH. Çr. 4, 13, 30. TBR. 4, 3. 40, 9. अनुवह्यन्भवति ist im Begriff ÇAT. BR. 3, 9, 2, 7. 12, 4, 2, 3. AIR. BR. 7, 20. KAUC. 68. GOBH. 2, 8, 9. — भविष्यत्यमृतं तत्र मध्यमाने मरुद्दधौ MBu. 1, 1110. भाग्यक्रमेण हि धनानि भवन्ति पान्ति Spr. 3129. वुद्धा इव तेषु भवन्ति न भवन्ति च entstehen und vergehen 3075. वागभूतत्र मानुषी so v. a. er-
hob sich DAÇ. 1, 24. क्रोधाद्वति ममोहः BUĀG. 2, 68. 14, 17. SĀṆKHĀK. 43. पदपत्यं भवेदस्याम् M. 9, 127. MBu. 1, 3802. तद्विष्यति das wird ge-
schehen 13, 2809. 2812. नाकालमृत्भुवतीह लेखि R. 5, 28, 3. 4, 53, 18. पञ्चिका नाम गून्विशेषः पञ्चभिः ऋपद्ः भवति Sch. zu P. 2, 4, 10. यदि तन्मम प्राणैर्भवति zu Stande kommt, geschieht PAÑKAT. 186, 22. कालवि-

20*